

Έρευνα: Τηλεκπαίδευση

*8 μεταπτυχιακοί φοιτητές σε ολλανδικά
Πανεπιστήμια μας μεταφέρουν
την εμπειρία τους*

citycampus.gr

Education · Opportunities · Life

Έρευνα: Τηλεκπαίδευση

8 μεταπτυχιακοί φοιτητές σε
ολλανδικά Πανεπιστήμια
μας μεταφέρουν
την εμπειρία τους

Copyright: **Διάδραση ΑΜΚΕ -
citycampus.gr - Κωνσταντίνος
Πολέμης**

Απαγορεύεται η αναδημοσίευση τμήματος ή του
συνόλου του παρόντος ebook χωρίς
την έγγραφη συναίνεση του citycampus.gr,
όπως αυτό νόμιμα εκπροσωπείται.
Από την απαγόρευση αυτή εξαιρούνται άμεσα
τα πρόσωπα που συμμετέχουν στην παρούσα
έρευνα.

Εκδόσεις:

citycampus.gr

Education · Opportunities · Life

Έρευνα: Τηλεκπαίδευση

Συμμετέχουν με συνεντεύξεις οι παρακάτω μεταπτυχιακοί φοιτητές σε ολλανδικά Πανεπιστήμια:

Αναστασία Νταλαμάγγα

Δημήτριος Δικαιοφύλαξ

Κωνσταντίνα Ξανθοπούλου-Κουκόγια

Γεωργία Βελούδου

Βαλεντίνος Ψαρράς

Δημήτριος Ρούμπος

Κωνσταντίνα Δήμου

Επιμέλεια: *Ειρήνη Νοταρά, Στέφι Ράσκοβα*

Νταλαμάγγα Αναστασία

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Κλινικής Ψυχολογίας
στο Utrecht University

Θεωρείτε ότι ο τρόπος εξέτασης με ηλεκτρονικά μέσα και εξ αποστάσεως ήταν αξιόπιστος και εξίσου αντικειμενικός;

Εξαρτάται το είδος της εξέτασης. Αν, δηλαδή, είναι ένα διαγώνισμα κανονικού τύπου στο οποίο δεν επιτρέπεται να ανοίξεις βιβλίο, ίσως κάποιοι θα προσπαθούσαν και θα κατάφερναν να αντιγράψουν. Είναι στο χέρι του καθηγητή να απαιτήσει ανοιχτή κάμερα και μικρόφωνο για να μειώσει (χωρίς να αποκλείει) την πιθανότητα αντιγραφής. Αν είναι ένα open book exam με πιο σφαιρικές και συανδυστικές ερωτήσεις, ένα take home exam ή κάποια απαλλακτική εργασία, είναι το ίδιο αξιόπιστο και αντικειμενικό.

Πώς διαμορφώθηκαν σχέσεις μεταξύ συμφοιτητών σας;

Υπήρχαν online social activities και orientation week, στην οποία είχαμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε τους συμφοιτητές μας. Εγώ προσωπικά, όμως, ήρθα κοντά κυρίως με άτομα με τα οποία δουλεύαμε μαζί σε working group (εργασίες, παρουσιάσεις, πρακτική εφαρμογή της θεωρίας).

Ποιες διαφορές παρατηρήσατε στις σχέσεις με τους καθηγητές σας;

Είναι κάπως πιο απρόσωπη η επικοινωνία. Ωστόσο, δεν

επηρεάζει τη διαδικασία, καθώς οι καθηγητές από το Πανεπιστήμιο της Ουτρέχτης είναι πολύ ανοιχτοί, οργανωμένοι, πρόθυμοι και κατανοητικοί. Κάνουν ό, τι μπορούν για να μας στηρίξουν. Είναι απλώς η online διδασκαλία που κάνει τις σχέσεις πιο απόμακρες.

Ποια προβλήματα αντιμετωπίσατε κατά τη διάρκεια της πρώτης εφαρμογής του συστήματος τηλεκπαίδευσης;

Χρειάστηκε κάποιος χρόνος για να εξοικειωθώ με όλες τις ηλεκτρονικές πλατφόρμες και συνεχίζει να με αγχώνει το γεγονός ότι σε ένα διαγώνισμα μπορεί να πέσει το Internet ή κάτι παρόμοιο. Ευτυχώς, όμως, υπάρχουν λύσεις γι' αυτές τις περιπτώσεις. Επίσης, ήταν δύσκολο να συνειδητοποιήσω ότι δεν θα έχω κάπου να πάω κάθε πρωί κι ότι θα πρέπει να βρω άλλους τρόπους να παρακινήσω τον εαυτό μου να σηκωθεί από το κρεβάτι, να ντυθεί κλπ.

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεκπαίδευσης;

Ακριβώς επειδή υπάρχει καλή οργάνωση από τη μεριά του Πανεπιστημίου, δεν αισθάνομαι ότι χάνω κάτι, από ακαδημαϊκή σκοπιά. Μαθαίνω πολλά. Αλλά ίσως αν ήταν από κοντά θα ήταν μία πιο έντονη εμπειρία και θα βοηθούσε στην καλύτερη αφομοίωση.

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεκπαίδευση και γιατί;

Και τα δύο έχουν τα υπέρ και τα κατά τους αλλά προτιμώ τη δια ζώσης. Κι αυτό γιατί 1) περιλαμβάνει το κοινωνικό

κομμάτι, το οποίο θεωρώ απαραίτητο για να μπορέσει κανείς να σηκώσει το βάρος ενός προπτυχιακού ή μεταπτυχιακού προγράμματος. 2) Οι σχέσεις είναι πιο «πραγματικές». 3) Το να πηγαίνεις κάπου για μάθημα δίνει μια δομή στη μέρα και σε κινητοποιεί περισσότερο από το να παρακολουθείς μια βιντεοσκοπημένη διάλεξη στον καναπέ του σπιτιού με τις πυτζάμες σου.

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της τηλεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Σίγουρα έχει πολλά πλεονεκτήματα και ευκολίες και θα έπρεπε να διατηρηθεί. Για παράδειγμα, υπάρχουν άτομα που δουλεύουν παράλληλα με τις σπουδές τους. Έτσι, η on campus διάλεξη θα μπορούσε να βιντεοσκοπείται ταυτόχρονα, ώστε να μπορεί κανείς να τη δει αργότερα (ή να την ξαναδεί).

Δικαιοφύλαξ Δημήτριος

Μεταπτυχιακός φοιτητής Plant Sciences/ Plant Breeding and Genetic Resources στο Wageningen University & Research

Θεωρείτε ότι ο τρόπος εξέτασης με ηλεκτρονικά μέσα και εξ αποστάσεως ήταν αξιόπιστος και εξίσου αντικειμενικός;

Το λογισμικό που επιστράτευσε το εκπαιδευτικό ίδρυμα του οποίου είμαι μέλος, ουσιαστικά έπαιρνε τον έλεγχο του υπολογιστή κάθε εξεταζόμενου κατά την διάρκεια της εξέτασης όποτε δεν υπήρχε η δυνατότητα αλλοίωσης του αδιάβλητου της εξέτασης. Συνεπώς, πιστεύω ότι ο τρόπος εξέτασης διατήρησε στο ακέραιο τόσο την αξιοπιστία όσο και την αντικειμενικότητά του.

Πώς διαμορφώθηκαν σχέσεις μεταξύ συμφοιτητών σας;

Μέσω της καθημερινής συμμετοχής στις online συναντήσεις και από την αλληλεπίδραση στα project του εκάστοτε μαθήματος. Πέρα από αυτά, οι καθηγητές ενθάρρυναν τους φοιτητές που αποτελούσαν μία ομάδα εργασίας (4-5 άτομα) να συναντιούνται εκτός ωρών μαθήματος (π.χ. το Σαββατοκύριακο) σε ανοιχτούς χώρους και με τήρηση των υγειονομικών μέτρων, ώστε να υπάρχει και μια υποτυπώδης φυσική επαφή. Από προσωπική εμπειρία αναφέρω ότι ένας άλλος τρόπος για να επιτευχθεί το « team bonding » ήταν η αφιέρωση συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος (περίπου μισής ή μίας ώρας), μετά το πέρας της ημερήσιας ατζέντας, σε ηλεκτρονικά παιχνίδια μέσω υπολογιστή.

Ποιες διαφορές παρατηρήσατε στις σχέσεις με τους καθηγητές σας;

Οι διαφορές δεν ήταν εμφανείς, μιας και οι καθηγητές παρέμειναν το ίδιο διαθέσιμοι και προσιτοί. Ένα μειονέκτημα ήταν το γεγονός ότι σε κάποιες περιπτώσεις (π.χ. απαντήσεις ερωτήσεων μετά από διαλέξεις), η διαδικασία ήταν ιδιαίτερα χρονοβόρα.

Ποια προβλήματα αντιμετωπίσατε κατά τη διάρκεια της πρώτης εφαρμογής του συστήματος τηλεκπαίδευσης;

Προσωπικά, δεν αντιμετώπισα κάποιο πρόβλημα σχετικά με την εκπαίδευση ή την υλικοτεχνική υποδομή.

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεκπαίδευσης;

Το ίδιο εφικτή.

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεκπαίδευση και γιατί;

Αν και η τηλεκπαίδευση με βοήθησε να διαχειρίζομαι καλύτερα το διαθέσιμο χρόνο, καθώς μπόρεσα να παρακολουθώ μαθήματα που αλληλεπικαλύπτονταν χρονικά, πιστεύω ότι η δια ζώσης εκπαίδευση κάνει τη διαδικασία πιο ευχάριστη, λόγω της άμεσης αλληλεπίδρασης με συμφοιτητές και καθηγητές. Παρόλα αυτά, θεωρώ ότι οι δύο μέθοδοι αλληλοσυμπληρώνονται και δεν αντικαθιστούν η μία την άλλη.

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της

τηλεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Ναι, για τον λόγο που ανέφερα στην προηγούμενη ερώτηση. Η τωρινή συγκυρία μπορεί να αποτελέσει μια ευκαιρία για να ενσωματωθεί περαιτέρω η τεχνολογία στην εκπαιδευτή διαδικασία, με στόχο να την κάνει πιο αποτελεσματική.

Ξανθοπούλου-Κουκόγια Κωνσταντίνα

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Εφαρμοσμένων
Μαθηματικών στο University of Twente

Θεωρείτε ότι ο τρόπος εξέτασης με ηλεκτρονικά μέσα και εξ αποστάσεως ήταν αξιόπιστος και εξίσου αντικειμενικός;

Εξαρτάται από τον τρόπο εξέτασης που επιλέγεται, σε κάποιες περιπτώσεις είναι πιο αυστηρή η διαδικασία (ανοιχτές web cam, περιορισμένος χρόνος κλπ). Σε γενικές γραμμές θα έλεγα ότι είναι αρκετά αξιόπιστος και αντικειμενικός.

Πώς διαμορφώθηκαν σχέσεις μεταξύ συμφοιτητών σας;

Οι σχέσεις που είχαν ήδη διαμορφωθεί πριν την πανδημία παρέμειναν σχεδόν ίδιες, αλλά με λιγότερο συχνή επικοινωνία. Καινούριες σχέσεις δε διαμορφώθηκαν.

Ποιες διαφορές παρατηρήσατε στις σχέσεις με τους καθηγητές σας;

Ήταν σίγουρα πιο απρόσωπο το μάθημα, αλλά υπήρχαν καθηγητές/τριες που προσπαθούσαν να το κάνουν πιο διαδραστικό, ενθαρρύνοντας τους φοιτητές να κάνουν ερωτήσεις με ανοιχτή κάμερα και μικρόφωνο και όχι με ένα μήνυμα στο chat.

Ποια προβλήματα αντιμετωπίσατε κατά τη διάρκεια της πρώτης εφαρμογής του συστήματος τηλεκπαίδευσης;

·Κακή ποιότητα σύνδεσης στο διαδίκτυο λόγω της υπερφόρτωσης του συστήματος σε όλη τη χώρα (αυτό είναι ανεξάρτητο της εφαρμογής που χρησιμοποιήθηκε).
·Δυσκολία πρόσβασης στην online διάλεξη, καθώς απαιτούσε πρόσκληση μέσω email, που στην αρχή άργησε πολύ να σταλεί.

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεεκπαίδευσης;

Δεν επηρέασε ιδιαίτερα την αφομοίωση της ύλης, μάλιστα υπήρχε και η δυνατότητα να δούμε τη διάλεξη όσες φορές θέλουμε (σχεδόν πάντα καταγραφόταν), κάτι που βοήθησε πολύ.

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεεκπαίδευση και γιατί;

Προτιμώ τη δια ζώσης εκπαίδευση, γιατί είναι πιο άμεση, πιο διαδραστική. Είναι πιο εύκολο να μείνεις συγκεντρωμένος, όταν βρίσκεσαι σε μία αίθουσα και ακούς έναν άνθρωπο να μιλάει δια ζώσης. Είναι πιο εύκολη η επικοινωνία με τους συμφοιτητές.

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της τηλεεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Είναι πολύ πρακτικό να καταγράφονται οι διαλέξεις, είτε για αυτούς που θέλουν να τις ξαναπαρακολουθήσουν είτε για φοιτητές που για κάποιο λόγο δεν μπορούσαν να είναι παρόντες στο μάθημα. Επίσης, μέσω τηλεεκπαίδευσης είναι πιο εύκολη η συνεργασία μεταξύ πανεπιστημίων.

Βελούδου Γεωργία

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Κλινικής Ψυχολογίας
στο Utrecht University

Θεωρείτε ότι ο τρόπος εξέτασης με ηλεκτρονικά μέσα και εξ αποστάσεως ήταν αξιόπιστος και εξίσου αντικειμενικός;

Προσωπικά, θα προτιμούσα να υπάρχει δια ζώσης εξέταση και αξιολόγηση, διότι με αγχώνει περισσότερο η εξεταστική διαδικασία μέσω ηλεκτρονικών μέσων. Από θέμα αξιοπιστίας και αντικειμενικότητας, θεωρώ ότι ανάλογα με τον χρόνο που παρέχεται κάθε φορά, δεν υπάρχει πρόβλημα εφόσον ο εξεταζόμενος δίνει ο ίδιος το μάθημα και όχι κάποιος άλλος για εκείνον. Για παράδειγμα, σε δίωρη εξέταση μαθήματος όπου επιτρεπόταν η χρήση βιβλίων και σημειώσεων, ο χρόνος ήταν ελάχιστος για να μπορέσει κανείς να ανατρέξει και να συμβουλευτεί συγκεκριμένες, ήδη γνωστές σε εκείνον, πηγές. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα να πρέπει να ανακαλέσει τις γνώσεις που αποκόμισε κατά τη διάρκεια του μαθήματος και να τις αποτυπώσει μέσα στα διαθέσιμα χρονικά όρια.

Πώς διαμορφώθηκαν σχέσεις μεταξύ συμφοιτητών σας;

Νομίζω η ουσιαστική αλληλεπίδραση είναι ελάχιστη μέσα από τα ηλεκτρονικά μέσα και την εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Σε καμία περίπτωση δεν αντικαθίσταται η φυσική παρουσία και συνδιαλλαγή. Μπορεί να αναπτύχθηκαν ορισμένες σχέσεις λόγω κοινών ομαδικών εργασιών και υποομάδων, ωστόσο αυτές εντάσσονται στο πλαίσιο του μαθήματος και συνήθως δεν έχουν κάποια συνέχεια.

Ποιες διαφορές παρατηρήσατε στις σχέσεις με τους καθηγητές σας;

Οι σχέσεις με τους καθηγητές ήταν περισσότερο τυπικές και όχι τόσο ποιοτικές. Υπήρχε συχνή επικοινωνία λόγω του προγράμματος σπουδών, όμως όχι πάντοτε άμεση και to the point. Νομίζω ο καθένας (καθηγητές και φοιτητές) από τη δική του πλευρά κάνει το καλύτερο που μπορεί για να πετύχει κάποιους συγκεκριμένους στόχους. Η ανθρώπινη επαφή και επικοινωνία, δυστυχώς, περιορίζεται στα πλέον απαραίτητα και ορισμένες φορές επιφανειακά.

Ποια προβλήματα αντιμετωπίσατε κατά τη διάρκεια της πρώτης εφαρμογής του συστήματος τηλεκπαίδευσης;

Δεν αντιμετωπίσα ουσιαστικές δυσκολίες, παρά μόνο στην αρχή, με την εξοικείωση με τα προγράμματα και τις online συνδέσεις σε group meetings.

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεκπαίδευσης;

Ήταν ικανοποιητική, ωστόσο θα ήθελα να λειτουργήσει περισσότερο το κομμάτι των ερωτήσεων και απαντήσεων μετά τη μελέτη των απαραίτητων ενοτήτων και του συμπληρωματικού υλικού. Δηλαδή, αν γυρνούσα τον χρόνο πίσω, θα εκμεταλλευόμουν περισσότερο τη δυνατότητα να κάνω ερωτήσεις και να επιβεβαιώσω ή όχι αν κατανόησα σωστά συγκεκριμένα σημεία του μαθήματος. Επίσης, θα ήταν χρήσιμη η ακόμα μεγαλύτερη παραπομπή σε πηγές για εμπλουτισμό γνώσεων.

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεεκπαίδευση και γιατί;

Μπορεί η τηλεεκπαίδευση να έχει πολλά θετικά (π.χ. είσαι στο χώρο σου, κατανέμεις όπως θέλεις το χρόνο σου, κανονίζεις τις συναντήσεις σου, φτιάχνεις έναν καλύτερο προγραμματισμό), αλλά τίποτα από αυτά δεν αντικαθιστά επάξια την απουσία της φυσικής επαφής και αλληλεπίδρασης. Η οθόνη προστατεύει, αλλά ταυτόχρονα περιορίζει την ουσία της εκπαίδευσης, κομμάτι της οποίας είναι η ανθρώπινη επαφή και επικοινωνία. Οπότε, σαφώς προτιμώ τη δια ζώσης εκπαίδευση, παρότι ομολογώ ότι σε αυτή τη φάση της ζωής μου η τηλεεκπαίδευση ήταν το καλύτερο που μπορούσε να μου συμβεί.

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της τηλεεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Πιστεύω ότι αξίζει, ειδικά σε περιπτώσεις όπως αυτή της πανδημίας, ωστόσο δε θα ήθελα να αντικαταστήσει τη δια ζώσης εκπαίδευση. Θα μπορούσε να αποτελεί συμπληρωματικό τρόπο διδασκαλίας, αλλά όχι τον μοναδικό και βασικό.

Ψαρράς Βαλεντίνος

Μεταπτυχιακός φοιτητής Κλινικής Ψυχολογίας
στο Utrecht University

Θεωρείτε ότι ο τρόπος εξέτασης με ηλεκτρονικά μέσα και εξ αποστάσεως ήταν αξιόπιστος και εξίσου αντικειμενικός;

Είναι αξιόπιστος και εξίσου αντικειμενικός, αλλά για τους μαθητές είναι πιο δύσκολο και απαιτητικό, διότι η ευθύνη δεν είναι μόνο να μάθουν την ύλη αλλά είναι και να έχουν έτοιμα όλα τα προγράμματα και να δουλεύει σωστά ο υπολογιστής τους και η σύνδεσή τους.

Πώς διαμορφώθηκαν σχέσεις μεταξύ συμφοιτητών σας;

Πολύ διαφορετικά και λιγότερο από ότι προηγούμενα χρόνια, αλλά κυρίως λόγω του ιού και όχι μόνο λόγω του τρόπου μάθησης.

Ποιες διαφορές παρατηρήσατε στις σχέσεις με τους καθηγητές σας;

Υπάρχει λιγότερη επικοινωνία μαζί τους και έχουν λιγότερο χρόνο να αφιερώσουν. Οι σχέσεις είναι πιο επαγγελματικές απ' ότι ακαδημαϊκές.

Ποια προβλήματα αντιμετωπίσατε κατά τη διάρκεια της πρώτης εφαρμογής του συστήματος τηλεκπαίδευσης;

Κυρίως προβλήματα που αφορούν το hardware - software (π.χ. υπολογιστή, internet και τα λοιπά). Κατά τα άλλα, μετά από μερικούς μήνες συνηθίζεται.

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεεκπαίδευσης;

Πιστεύω ότι αρκετοί καθηγητές αφιερώνουν λιγότερο χρόνο από ότι θα αφιέρωναν στη δια ζώσης εκπαίδευση, με αποτέλεσμα η ύλη να παραμένει η ίδια.

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεεκπαίδευση και γιατί;

Δεν έχω κάποια ξεκάθαρη προτίμηση. Και τα δυο έχουν θετικά και αρνητικά κομμάτια. Πιστεύω εάν οι καθηγητές αφιέρωναν παραπάνω χρόνο στην προετοιμασία τους, θα προτιμούσα την τηλεεκπαίδευση. Ο συνδυασμός και των δυο θα ήταν ιδανικός πάντως.

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της τηλεεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Ναι, πιστεύω ότι κάνει την εκπαίδευση πιο προσιτή για αρκετά άτομα και δίνει πιο πολύ χρόνο στους μαθητές, τον οποίον μπορούν να αφιερώσουν σε άλλα κομμάτια της ζωής τους. Πάνω από όλα, ο συνδυασμός και τον δυο τρόπων μαθήσεως θα ήταν ιδανικός.

Ρούμπος Δημήτριος

Μεταπτυχιακός φοιτητής Επιχειρηματικού
Δικαίου στο Tilburg University

Πιστεύετε με βάση την εμπειρία σας ή τα όσα έχετε ακούσει από άλλους ότι υπήρξε σημαντική διαφορά στον τρόπο εφαρμογής της τηλεκπαίδευσης στην Ελλάδα και την Ολλανδία;

ΝΑΙ. Η εφαρμογή της τηλεκπαίδευσης στην Ολλανδία ήταν περισσότερο αποτελεσματική σε σχέση με αυτή στα ελληνικά πανεπιστήμια. Ενδεικτικά, είναι πιο διαδραστική, με σύγχρονες μεθόδους και μέσα. Υπάρχει μεγαλύτερη εξοικείωση από την πλευρά των καθηγητών και των φοιτητών. Τα πανεπιστημιακά ιδρύματα φάνηκαν πιο έτοιμα στη διαχείριση της κρίσης, ανέπτυξαν και προσαρμόσαν τη διάρθρωση των προγραμμάτων-διαλέξεων σύμφωνα με τη νέα πραγματικότητα.

Πώς διαμορφώθηκαν σχέσεις μεταξύ συμφοιτητών σας;

Η αλληλεπίδραση με τους συμφοιτητές δεν μπορεί να συγκριθεί με εκείνη της προ-COVID19 φάσης. Παρόλα αυτά, το Πανεπιστήμιο φρόντισε να υπάρχουν περισσότερες ομαδικές εργασίες (και άλλες δραστηριότητες), ούτως ώστε να αναπληρωθεί κατά το δυνατόν η διαζώσης αλληλεπίδραση και συμμετοχή.

Ποιες διαφορές παρατηρήσατε στις σχέσεις με τους καθηγητές σας;

Λιγότερος χρόνος για συζήτηση – όχι η ίδια αμεσότητα.

Ποια προβλήματα αντιμετωπίσατε κατά τη διάρκεια της πρώτης εφαρμογής του συστήματος τηλεκπαίδευσης;

Δυσκολία στη χρήση όλων των εφαρμογών και των συστημάτων.

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεκπαίδευσης;

Ικανοποιητική.

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεκπαίδευση και γιατί;

ΔΙΑ ΖΩΣΗΣ. Δεν μπορεί να αντικατασταθεί η προσωπική επαφή με διδάσκοντες και διδασκόμενους.

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της τηλεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Ναι, σε ορισμένες περιπτώσεις και υπό ορισμένες προϋποθέσεις. (Π.χ. συγκεκριμένα προγράμματα που κρίνεται χρήσιμη η συμμετοχή ανθρώπων που δεν μπορούν να βρίσκονται στον τόπο, οικονομικά προγράμματα, πιστοποιήσεις κλπ.).

Δήμου Κωνσταντίνα

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια Μεταπτυχιακού της Νομικής στο Universiteit van Amsterdam

Πιστεύετε με βάση την εμπειρία σας ή τα όσα έχετε ακούσει από άλλους ότι υπήρξε σημαντική διαφορά στον τρόπο εφαρμογής της τηλεκπαίδευσης στην Ελλάδα και την Ολλανδία;

Ναι. Το πανεπιστήμιο προσαρμόστηκε αμέσως στα νέα δεδομένα. Η διεύθυνση μας ενημέρωσε αμέσως πως δε θα ξαναχρειαστεί η φυσική παρουσία μας στο πανεπιστήμιο, ασχέτως των κυβερνητικών εξελίξεων. Από συζητήσεις με καθηγητές, γνωρίζω πως προετοίμαζαν καιρό τη μετάβαση του πανεπιστημίου σε συνθήκες μερικής τηλεκπαίδευσης επενδύοντας, έτσι, σε τεχνικά μέσα και εξοπλισμό. Πράγματι, η παροχή μαθημάτων εξ αποστάσεως είναι πιο επικερδής οικονομικά για το πανεπιστήμιο.

Πώς διαμορφώθηκαν σχέσεις μεταξύ συμφοιτητών σας;

Πολλοί συμφοιτητές μου, που δεν σκόπευαν να μείνουν στην Ολλανδία για αναζήτηση εργασίας, επέστρεψαν οριστικά στις χώρες τους. Αυτό έγινε σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, καθώς, όπως αναφέρω ανωτέρω, το Πανεπιστήμιο «μας αποδέσμευσε» από την πρώτη στιγμή. Ως αποτέλεσμα, ο κοινωνικός μου κύκλος στην Ολλανδία συρρικνώθηκε και άλλαξαν οι καθημερινές μου δραστηριότητες, καθώς αναγκαστικά και μη παρέμενα περισσότερο στο σπίτι.

Ποιες διαφορές παρατηρήσατε στις σχέσεις με τους καθηγητές σας;

Στην περίπτωση μου, ο κύκλος των μαθημάτων είχε ολοκληρωθεί και απλώς εκκρεμούσε η συγγραφή της διπλωματικής μου. Δεν παρατήρησα κάποια διαφορά στη σχέση μου με τον επιβλέποντά μου, καθώς παρέμενε άμεσα διαθέσιμος στο zoom.

Ποια προβλήματα αντιμετωπίσατε κατά τη διάρκεια της πρώτης εφαρμογής του συστήματος τηλεκπαίδευσης;

Οι βιβλιοθήκες ήταν κλειστές, οπότε δεν μπορούσα να προμηθευτώ άμεσα υλικό για τη συγγραφή της διπλωματικής μου. Επίσης, με το να δουλεύω αποκλειστικά και μόνο από το σπίτι τα επίπεδα της παραγωγικότητάς μου μειώθηκαν σημαντικά. Πριν την επιβολή των μέτρων προτιμούσα να διαβάζω σε κάποιο αναγνωστήριο ή βιβλιοθήκη μαζί με συμφοιτητές μου.

Πώς κρίνετε την αφομοίωση της διδακτέας ύλης μέσω τηλεκπαίδευσης;

Δυσκολότερη, λόγω της αδυναμίας εναλλαγής περιβάλλοντος εργασίας (βλ. ανωτέρω).

Τελικά προτιμάτε τη δια ζώσης εκπαίδευση ή την τηλεκπαίδευση και γιατί;

Προτιμώ τη δια ζώσης εκπαίδευση, καθώς ένα επιτυχημένο μεταπτυχιακό στο εξωτερικό είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων. Η διαβίωση σε μία ξένη χώρα, η αλληλεπίδραση με τους καθηγητές, η ανταλλαγή

απόψεων και η συναναστροφή με ανθρώπους από όλο τον κόσμο αναπτύσσουν την αντίληψη και τις γνώσεις του φοιτητή, διευρύνοντας τους ορίζοντές του.

Πιστεύετε ότι αξίζει να διατηρηθεί το σύστημα της τηλεκπαίδευσης με κάποιο τρόπο ακόμα και μετά την εξάλειψη της πανδημίας Covid19;

Στον βαθμό που απευθύνεται σε εργαζομένους που επιδιώκουν περαιτέρω ανέλιξη στην υφιστάμενη εργασία τους, συνδυάζοντας σπουδές και δουλειά - άρα εκ των πραγμάτων έχουν περιορισμένο χρόνο στη διάθεσή τους - η εξ αποστάσεως εκπαίδευση κρίνεται κατάλληλη. Εν αντιθέσει, όσον αφορά νέους φοιτητές που ακόμα αναζητούν ερεθίσματα και ευκαιρίες για μία επιτυχή σταδιοδρομία, η τηλεκπαίδευση δεν έχει πολλά να δώσει, καθώς οδηγεί σε απομόνωση του φοιτητή.

citycampus.gr

Education · Opportunities · Life